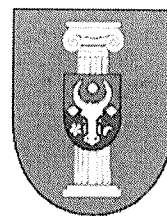

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 340/16

mun. Chișinău

02 decembrie 2022

Ciubotaru Cristina, inspector de integritate superior al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control al averii și al intereselor personale inițiat în privința dlui Dodon Igor, IDNP – [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], ex-Președinte al Republicii Moldova, a întocmit prezentul act de constatare prin care,

A CONSTATAT:

În baza art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative) inspectorului de integritate Ciubotaru Cristina, i-a fost repartizată electronic aleatoriu prin intermediul sistemului informațional automatizat e-Integritate la data de 04.02.2020, sesizarea nr. 363 din 21.01.2020 care a stat la baza formării dosarului de control nr. 20200116101. Ulterior, în cadrul procedurii de verificare prealabilă au parvenit sesizările: nr 418 din 23.01.2020 și nr. 570 din 31.01.2020 transmise conform competenței Autorității spre examinare.

Potrivit sesizărilor cu trimitere la investigațiile jurnalistice și publicații media, petiționarii semnalează *despre enormele cheltuieli suportate de actualul Președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon și familia acestuia pentru vacanțele de lux și călătoriile în ultimii 15 ani, dar și achizițiile de bunuri efectuate de ei în perioada de referință.**

Drept urmare, în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 133/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative) a fost întocmit Procesul-verbal nr. 110/16 din 19.02.2020 prin care s-a dispus inițierea procedurii de control al averii și al intereselor personale în privința dlui Dodon Igor, Președinte al Republicii Moldova.

Ulterior, în cadrul controlului au parvenit sesizările cu nr. 946 din 13.02.2020, nr. 5792 din 10.08.2020, nr. 5963 din 14.08.2020, nr. 6038 din 18.08.2020, nr. 6087 din 19.08.2020, nr. 6183 din 21.08.2020, nr. 6194 din 22.08.2020, care în conformitate cu prevederile art. 80 alin. (1)-(2) din Codul administrativ al Republicii Moldova, au fost conexe la dosarul de control spre examinare.

În vederea informării subiectului supus controlului despre inițierea în privința sa a controlului averii și intereselor personale și despre drepturile pe care le are conform art. 33 din

* <https://www.zdg.md/investigatii/ancheta/vacantele-de-lux-ale-presedintelui/>

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, preluate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.provizoriul.legis.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în adresa dlui Dodon Igor au fost expediate scrisorile nr. 04-16/599 din 21.02.2020, nr. 04-16/1128 din 16.03.2020 (*nereclamate și returnate Autorității Naționale de Integritate*) și nr. 04-16/1561 din 04.05.2020, ultima fiind recepționată conform avizului de recepție nr. DS9350172241AS.

Subiectul controlului a beneficiat de drepturile sale ca persoană supusă controlului și a luat cunoștință de materialele dosarului de control la 15.11.2021 și la 21.01.2022 prin intermediul avocatului său, dl [REDACTED] în baza mandatului nr. MA 1510919. Subsecvent, la data de 09.09.2022 dl Dodon Igor s-a prezentat la sediul Autorității și a făcut cunoștință cu materialele dosarului și sesizările depersonalizate.

Conform prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative) prevede că: *„În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică, extinzând verificarea asupra averii membrilor de familie și/sau concubinelor/concubinei acesteia. Controlul averii și intereselor personale poate fi efectuat pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și în decursul a 3 ani după încetarea acesteia”*.

Potrivit materialelor dosarului de control, subiectul controlului a exercitat două mandate consecutive de deputat în Parlamentul Republicii Moldova și un mandat de Președinte al Republicii Moldova:

- mandatul validat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 31 din 24.12.2010, urmare alegerilor parlamentare din 28.11.2010 și încetat de drept la 29.12.2014 în temeiul art. 2 alin. (6) din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, art. 1 alin. (5) și Legea nr. 797/1996 privind adoptarea Regulamentului Parlamentului și în baza Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1420 din 23.12.2014 privind convocarea Parlamentului nou-ales,

- mandatul validat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 09.12.2014, urmare alegerilor parlamentare din 30.11.2014 și încetat de drept la 15.12.2016, în temeiul art. 2 alin. (8) din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament.

- mandatul validat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 34 din 13.12.2016, urmare alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Potrivit art. 80 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, mandatul președintelui Republicii Moldova durează 4 ani și se exercită de la data depunerii jurământului.

Astfel, la 23.12.2016, dl Dodon Igor a depus jurământul și a fost învestit în funcția de Președinte al Republicii Moldova, în urma validării mandatului conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 34 din 13.12.2016.

Potrivit art. 80 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova își exercită mandatul până la depunerea jurământului de către Președintele nou-ales.

Astfel, mandatul de Președinte al Republicii Moldova al dlui Dodon Igor a încetat de drept la data de 24.12.2020.

Începînd cu 23.12.2016, ca urmare a exercitării mandatului de Președinte al Republicii Moldova, dl Dodon Igor a deținut calitatea de subiect al declarării averii și a intereselor personale în baza art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

În baza prevederilor art. 32 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative), la extinderea verificărilor asupra averii membrilor de familie s-au luat în considerare datele din Registrul de stat al populației și cele indicate în declarațiile de avere și interese personale cu privire la următoarele persoane cu statut de membru de familie în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale: [REDACTED] [REDACTED] (soția) conform actului de căsătorie din [REDACTED], [REDACTED] (fiu) conform certificatului de naștere din [REDACTED], [REDACTED] (fiu) conform certificatului de naștere din [REDACTED], [REDACTED] (fiu) conform certificatului de naștere din [REDACTED].

Datele disponibile despre activitatea de control a Autorității Naționale de Integritate atestă, că pe durata exercitării funcțiilor de demnitate publică subiectul controlului nu a fost supus controlului averii.

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, inspectorul de integritate a efectuat controlul averii și al intereselor personale în privința dlui Dodon Igor împreună cu membrii de familie pentru perioada 23.12.2016 (din data depunerii jurământului în calitate de Președinte al Republicii Moldova) până la 19.02.2020 (data emiterii procesului-verbal cu privire la inițierea controlului averii și al intereselor personale).

Potrivit art. 85 alin. (3) din Codul administrativ al Republicii Moldova, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

În conformitate cu prevederile art. 26 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative), *controlul averii și al intereselor personale constă în verificarea declarațiilor de avere și interese personale, a datelor și a informațiilor privind averea existentă, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică.*

În sensul definit de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în redacția de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative), *avere este totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobândite de subiectul declarării în țară sau în străinătate; venit este orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.*

Potrivit prevederilor art. 453 din Codul civil al Republicii Moldova, *patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate. Toate bunurile persoanei fizice sau juridice fac parte componentă a patrimoniului ei.*

Potrivit materialelor dosarului de control, s-a constatat că la data de 23.12.2016 (începutul perioadei supuse controlului), averea existentă a dlui Dodon Igor și a membrilor de familie era constituită din:

- casă de locuit individuală și teren aferent cu nr. cadastrale: [REDACTED] și [REDACTED] dobândite în proprietate în anul 2013 în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 5787 din 29.07.2013.
- 85 323,26 în contul [REDACTED] deschis în BC „Victoriabank” SA;
- 124,34 dolari în contul [REDACTED] deschis în BC „Victoriabank” SA;
- 906,82 euro în contul [REDACTED] deschis în BC „Victoriabank” SA;
- 76 360,27 lei în contul [REDACTED] deschis în BC „Victoriabank” SA;
- 6 106,85 lei în contul [REDACTED] deschis în BC „Victoriabank” SA;

Sub aspectul modificărilor patrimoniale intervenite în perioada supusă controlului 23.12.2016-19.02.2020, inspectorul de integritate observă că dl Dodon Igor și membrii de familie a acestuia nu au dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile sau mobile.

La data de 29.07.2013 între BC „Victoriabank” SA și dl Dodon Igor și dna [REDACTED] a fost încheiat contractul nr. 3151 din 29.07.2013 prin care banca a acordat un credit în sumă de 1 477 000 lei, cu scadența la data de 29.07.2028, dobândă flotantă calculată la rata de 8% anual. Creditul urma a fi utilizat de către dl Dodon Igor pentru procurarea bunului imobil – casă de locuit individuală cu suprafața totală de 162.1 m.p., nr. cadastral [REDACTED] și teren pentru construcții cu suprafața de 0.059 ha, nr. cadastral – [REDACTED], amplasat în [REDACTED].

Potrivit datelor generate de sistemul Serviciului Fiscal de Stat/Casei Naționale de Asigurări Sociale, pentru activitatea desfășurată în perioada supusă controlului, dl Dodon Igor a fost remunerat sub formă de salariu de către Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova, Aparatul Președintelui Republicii Moldova.

Dna [REDACTED] a obținut salariu de la PP „Exclusiv Media” S.R.L. și prestații sociale sub formă de indemnizație pentru copii.

În perioada supusă verificării 23.12.2016-19.02.2020, dl Dodon Igor a avut obligația de a respecta prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Având la bază prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *diferență substanțială* este diferența *ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă.*

Deși în perioada supusă controlului 23.12.2016-19.02.2020 familia Dodon nu a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile sau mobile, cea mai semnificativă modificare patrimonială a fost generată de plățile efectuate în control în vederea rambursării creditului acordat de BC „Victoriabank” SA la 29.07.2013.

Ținând cont de faptul că unele servicii/bunuri de consum curent au fost achitate de familia Dodon prin intermediul conturilor bancare, iar proveniența mijloacelor bănești parvenite pe conturi confirmă venitul obținut licit (salariu, indemnizație), inspectorul de integritate a verificat în special corespunderea cheltuielilor suportate din numerar cu veniturile dobândite deținute numerar.

Subsecvent, în perioada supusă verificării familia Dodon a alimentat contul bancar de credit cu numerar, în mare parte în contul rambursării creditului acordat de BC „Victoriabank” S.A. de BC „Victoriabank” SA la 29.07.2013.

Potrivit materialului probatoriu al dosarului de control, în perioada 23.12.2016-19.02.2020 au fost identificate 24 de operațiuni de încasare mijloace bănești (numerar) în contul de credit bancar nr. [REDACTED] (conform anexei):

Nr.	Data	Suma	Valuta
1.	28.12.2016	6 180,00	MDL
2.	28.12.2016	10 000,00	MDL
3.	10.02.2017	15 770,00	MDL
4.	03.04.2017	7 612,00	MDL
5.	11.05.2017	10 000,00	MDL
6.	11.05.2017	6 400,00	MDL
7.	27.07.2017	13 720,00	MDL
8.	22.09.2017	15 000,00	MDL
9.	22.09.2017	9 500,00	MDL
10.	29.12.2017	20 000,00	MDL
11.	29.12.2017	4 500,00	MDL
12.	27.02.2018	16 135,00	MDL
13.	14.06.2018	14 371,00	MDL
14.	17.07.2018	7 195,00	MDL
15.	17.07.2018	11 970,00	MDL
16.	20.09.2018	10 000,00	MDL
17.	20.09.2018	11 124,00	MDL
18.	26.11.2018	11 000,00	MDL
19.	26.11.2018	10 000,00	MDL
20.	15.03.2019	10 495,00	MDL
21.	15.03.2019	10 000,00	MDL
22.	17.06.2019	32 940,00	MDL
23.	24.10.2019	20 900,00	MDL
24.	28.01.2020	21 200,00	MDL

Potrivit răspunsului BC „Victoriabank” SA nr. 7973 din 01.09.2021, efectuarea plăților care au fost identificate sub formă de depuneri numerar în contul creditul bancar nr. [REDACTED] deschis pe numele Dodon Igor și [REDACTED] la BC „VictoriaBank” S.A., au fost efectuate de către cet. [REDACTED].

Pentru o apreciere corectă și obiectivă, dl Dodon Igor a fost chemat să justifice proveniența mijloacelor bănești utilizate în perioada 23.12.2016-19.02.2020 pentru efectuarea plăților în vederea rambursării creditului utilizate de cet. [REDACTED] pentru alimentarea contului bancar nr. [REDACTED] deschis pe numele Dodon Igor și [REDACTED] la BC „Victoriabank” S.A:

Extras din explicațiile dlui Dodon Igor:

„...cu referire la depunerile de către cet. [REDACTED] în contul bancar nr. [REDACTED]. De evidențiat că activitatea subiectului supus controlului dl Dodon Igor este una specifică, care în esență generează o agendă aglomerată. În logica celor enunțate, ținând cont de faptul că în perioada de referință dl Dodon Igor a exercitat mandatul de Președinte al Republicii Moldova, fapt care a atras după sine imposibilitatea implicării nemijlocite în chestiunile logistice ale familiei, precum și prezența fizică (din motive de securitate) la entitățile bancare. A fost luată decizie de a încredința domnului [REDACTED] gestionarea unor chestiuni de ordin personal (logistic, financiar) care nu puteau fi neglijate în lumina termenelor de prescripție și a necesităților reale, și care deopotrivă puteau fi realizate de o persoană terță-

fără prezența subiectului declarării. Or, domnul [REDACTED] este persoană apropiată a familiei Dodon. Pe cale de consecință depunerile de la pozițiile 1 și 2 reprezintă nimic altceva decât achitări (sume achitate) din economiile personale ale familiei Dodon. Respectivetele economii casnice au fost acumulate în anul 2016 și transmise domnului [REDACTED] spre depunere, în contul bancar nr. [REDACTED]. Subsidiar, depunerile de la pozițiile 3-16 din demers, au fost efectuate din contul sumei extrase la data de 18 ianuarie 2017 de pe contul bancar nr. [REDACTED] deținut de către dna [REDACTED], în mărime de 167 500 lei. Or, respectiva afirmație se confirmă prin extrasul din cont bancar.

Astfel, suma enunțată a fost transmisă domnului [REDACTED], cu scopul achitării ratelor bancare, or după cum este reflectat și în declarația de avere și interese personale ale dlui Dodon Igor, domnia sa a avut calitate de debitor al liniei de credit ipotecar oferite de BC „Victoriabank” S.A. în concluzie, este cunoscut faptul că în anul 2017 a fost primul an de mandat efectiv al Președintelui Republicii Moldova – Igor Dodon. Astfel, reiterăm că în lumina specificului funcției și a precauțiilor de securitate al șefului statului, în vederea respectării graficului bancar stabilit, dar și pentru a nu omite plata ratelor creditului ipotecar – s-a decis transmiterea în prealabil a unei sume bănești dlui [REDACTED] în vederea stingerii creditului.

Cu referire la depunerile de la poziția 17-21 din demers, care au constituit suma de 52 619 lei. Vă comunicăm faptul că, suma enunțată a fost depusă de către domnul [REDACTED] în contul nr. [REDACTED] din surse proprii. Totodată, respectiva sumă i-a fost restituită dlui [REDACTED] la 28 martie 2019, din soldul extras la 28 martie 2019, din contul bancar nr. [REDACTED] deținut de către Dodon Igor.

Cu referire la depunerile de la poziția 22-24 din demers, în mărime de 75 040 lei, subliniem că acestea au fost achitate din suma extrasă la data de 26 martie 2019 în mărime de 108 000 lei din soldul contului bancar nr. [REDACTED] deținut de dna [REDACTED]. Or, respectiva suma a fost în mod similar transmisă domnului [REDACTED], în scopul achitării ratelor bancare, depuse în contul bancar nr. [REDACTED].

În temeiul prevederilor art. 33 alin. (6)-(7) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate a solicitat explicații și dlui [REDACTED]:

Extras din explicațiile dlui [REDACTED]:

„...în perioada menționată în demers, domnul Dodon Igor exercita mandatul de Președinte al Republicii Moldova, avînd o agendă aglomerată, inclusiv, imposibilitatea prezenței fizice la entitățile bancare din motive de securitate, astfel dumnealui m-a rugat să efectuez unele plăți aferente creditului ipotecar oferit de BC „Victoriabank” familiei Dodon. Evidențiez, că mijloacele financiare depuse cu scopul achitării ratelor lunare a creditului, se efectuau din surse personale deținute de familia Dodon și transmise mie și ulterior depuse spre achitare. Ce ține de prezența înscrisurilor și documentelor justificative a mijloacelor bănești, precum și disponibilitatea financiară și sursa de proveniență a mijloacelor bănești, precum și plăților care au fost identificate sub formă de depuneri, Vă comunic, că toate actele privind dovada de depunere a mijloacelor bănești în scopul achitării ratelor au fost transmise dlui Dodon Igor, alte acte confirmative menționate în demers, din motiv de lipsa necesității, nu au fost solicitate de către mine, reținute sau întocmite în acest sens”.

La caz, inspectorul de integritate a luat act de explicațiile subiectului supus controlului și de explicațiile dlui [REDACTED], drept urmare suma de 52 619 lei a fost luată în calcul ca cheltuială suportată de familia Dodon, or, declarațiile dlui Dodon Igor nu au fost susținute de dl [REDACTED].

Din aceste considerente, inspectorul de integritate a verificat dacă familia Dodon a deținut suficiente mijloace bănești în numerar pentru a acoperi alimentările efectuate.

Informația accesată în registrul de stat al Poliției de Frontieră a Republicii Moldova confirmă că în perioada 23.12.2016-19.02.2020, de către familia Dodon au fost organizate mai multe traversări a frontierei de stat.

Luînd în calcul că dl Dodon Igor a deținut mandatul de Președinte al Republicii Moldova în perioada supusă verificării, inspectorul de integritate a identificat și dispersat trecerea frontierei în scop de serviciu de cele care vizează nemijlocit trecerea frontierei în scop personal a familiei Dodon, fapt confruntat și confirmat cu materialul probatoriu acumulat la dosarul de control (*actele administrative furnizate de Președinția Republicii Moldova anexate la dosarul de control*).

Extras din explicațiile dlui Dodon Igor:

„Vă comunicăm că o astfel de informație exhaustivă este la modul practic imposibil de prezentat, demersul conține solicitarea comentariilor, datelor și argumentelor pentru o perioadă de trei ani, or în acest sens, în mod firesc, nu s-a dus o evidență (în special contabilă).

De altfel, după cum se cunoaște, deplasările efectuate cu scop de serviciu în calitate de Președinte al Republicii Moldova, conform uzanțelor de protocol, în cazul când membrii familiei însoțesc pe Președintele Republicii Moldova, partea primitoare a asigurat logistica și cheltuielile respective.

Subsidiar, în ceea ce privește vizitele membrilor familiei Dodon, altele decât cele de serviciu, efectuate în Federația Rusă menționăm, că cheltuielile de călătorie, incluzînd transportul, au fost suportate de către fratele doamnei, [REDACTED], or, respectivele deplasări s-au realizat urmare a invitațiilor rudelor familiei Dodon (stabilite cu traiul permanent în Federația Rusă), la evenimente, sărbători de familie, etc.

Referîndu-ne la călătoriile de agrement, cu destinațiile: Turcia, Milano, Germania, etc., Vă comunicăm faptul că, costurile pentru operarea acestora, au fost suportate de către dl [REDACTED], fratele dlui Igor Dodon.

Totodată, unele deplasări menționate, au fost suportate din sursele aflate la dispozițiile familiei Dodon.

Cu titlu de importanță, menționăm că o bună parte din destinațiile menționate în demers, nu au fost decât aeroporturi de tranzitare”.

Confruntînd cele afirmate de subiectul controlului, în cazul admiterii argumentelor de mai sus și pentru o apreciere corectă asupra celor constatate, subiectului controlului i-a fost solicitat dovezi ce atestă că dl [REDACTED] (fratele dnei [REDACTED]) și dl [REDACTED] (fratele dlui Dodon Igor) au suportat cheltuielile în raport cu biletele de avion, cazare, hrană, divertisment, etc. pentru fiecare trecere a frontierei de stat în parte a dlui Dodon Igor și membrii de familie a acestuia. Suplimentar, au fost solicitate prezentarea dovezilor privind disponibilitatea financiară a a familiei Dodon însoțite de documente justificative cu privire la achitării/cheltuielile suportate familia Dodon pentru trecerea frontierei în scop personal în perioada supusă verificării.

Subiectul controlului a dat curs invitației și a prezentat la data de 10.02.2022, sub nr. 1001, prin care a explicat următoarele (extras, citat): „...poziția referitor la unele deplasări de serviciu reflectate în tabel, cum ar fi pozițiile: 13, 14, 16-18, 32, 35-37, 39-41, 47, 48, 54, 57-59, 61, 71, 73, 79, 99, 109, 112-114, 116. Or, deplasările respective au fost efectuate cu scop de serviciu, în calitate de Președinte al Republicii Moldova, conform uzanțelor de protocol, în cazul când membrii familiei îl însoțesc pe Președintele Republicii Moldova, partea primitoare a asigurat logistica și cheltuielile respective. La fel, pentru deplasările la pozițiile 87-88, 107-108, 123 cu

destinația Minsk, au fost organizate la invitația părții primitoare, respectiv, și partea primitoare a asigurat logistica și cheltuielile de țin de deplasările respective.

În ceea ce privește vizitele membrilor familiei Dodon, altele decât cele de serviciu, efectuate în Federația Rusă reiterăm că, cheltuielile de călătorie, incluzând transport, au fost suportate de către dl [REDACTED] (fratele dnei [REDACTED]) or, respectivele deplasări s-au realizat urmare a invitațiilor dlui [REDACTED] (stabilit cu traiul permanent în Federația Rusă), la evenimente, sărbători de familie, etc.

Referindu-ne la călătoriile de agrement, cu destinațiile: Turcia, Milano, Germania, etc., Vă comunicăm faptul că, costurile pentru operarea acestora, au fost suportate de către dl [REDACTED], fratele dlui Dodon Igor.”

Întru susținerea celor afirmate, subiectul controlului a prezentat doar două declarații pe propria răspundere a cet. [REDACTED] și cet. [REDACTED]:

- declarația cet. [REDACTED] (semnată), în care declară pe proprie răspundere, că (citată): „vizitele membrilor de familie Dodon, efectuate în Federația Rusă, altele decât cele de serviciu, au avut loc la invitația mea, la evenimente, sărbători de familie și toate cheltuielile de transport/călătorie au fost suportate de către mine, din surse proprii deținute legal. Cheltuielile de cazare și hrană nu au fost suportate de către familia Dodon, din motiv că dispunea de locuință proprie prin care se asigura acestea. Dovezi care atestă cheltuielile de transport/călătorie suportate de către mine legate de vizitele menționate, nu au fost păstrate din lipsa de necesitate”;

- declarația cet. [REDACTED] (semnată), în care declară pe proprie răspundere, (citată): „că achitarea deplasărilor efectuate de către familia fratelui meu Dodon Igor, pe parcursul anilor 2017-2019, cu destinația Turcia, Germania, Italia, etc., în afară deplasărilor de serviciu și care au devenit obiectul examinării în cadrul procedurii de control inițiată de Autoritatea Națională de Integritate în privința dlui Dodon Igor, au fost suportate de către mine, din surse deținute legal. Suplimentar, a concretizat că unele destinații cum ar fi București, Istanbul, Viena, etc. au servit drept tranzit spre țara de destinație efectiv. Mărimea și dovezile ce atestă contribuția mea personală în călătoriile de mai sus, nu au fost contabilizate din lipsa de necesitate și a cerinței legale la acea etapă, la fel nu au fost păstrate bonuri/alte acte confirmative din același considerent”.

Potrivit răspunsului Aparatului Președintelui Republicii Moldova nr. 3216 din 18.04.2022, „cheltuielile de deplasare se achită de către Direcția finanțe și buget a Aparatului Președintelui Republicii Moldova doar membrilor delegației oficiale, a cărei componență este aprobată prin ordinul secretarului general. Pe perioada mandatului domnului Dodon Igor, în componența delegației nu au fost incluși membri ai familiei sale, respectiv careva achitări nu au fost efectuate”.

Confruntate cu materialul probatoriu acumulat la dosarul de control, inspectorul de integritate reține, că în perioada 23.12.2016-19.02.2020, dl Dodon Igor exercitând/deținând mandatul de Președinte al Republicii Moldova, a efectuat mai multe vizite oficiale desfășurate peste hotarele țării, acestea nu au fost luate în calcul ca cheltuieli suportate de subiectul supus controlului, ori acestea au fost achitate de către Aparatul Președintelui Republicii Moldova. Prin urmare, pentru dna [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED] achitățile au fost luate în calcul ca cheltuieli suportate de familia Dodon.

În rezultatul examinării materialelor acumulate în privința familiei Dodon pentru perioada 23.12.2016-19.02.2020 divizată în ani fiscali s-au constatat următoarele modificări patrimoniale ce au însumat sub aspect de Credit (extrageri de numerar din conturile avute în gestiune, inclusiv

din conturi salariale și transferuri de mijloace între conturile avute în gestiune) și sub aspect de Debit (achitări servicii și alimentări de conturi avute în gestiune, restituirea împrumutului).

Modificări patrimoniale:	Perioada 23.12.2016- 31.12.2016	Perioada 01.01.2017- 31.12.2017	Perioada 01.01.2018- 31.12.2018	Perioada 01.01.2019- 31.12.2019	Perioada 01.01.2020- 19.02.2020
Sold inițial la începutul anului fiscal/perioadei lei:	0	-16 180,00**	0	0	0
Credit lei (retrageri de numerar):	0	195 630,71	21 000,00	193 976,11	0
Debit lei (cheltuieli achitate cu bani cash):	16 180,00	469 200,63	456 637,49	536 382,15	46 250,00
Numerar ce urma a fi reflectat în Declarații de avere și interese personale cazul în care este depășit plafonul în lei (valoarea plafonată):	75 750,00	79 500,00	92 250,00	104 625,00	119 295,00
Numerar reflectat de subiectul controlului în Declarații de avere și interese personale	-	-	-	-	-
Numerar cu titlu de economii acceptat de inspector la data depunerii declarației reieșind din cele enunțate*:	-	La 20.01.2017 <u>79 000,00</u>	-	La 29.03.2019 <u>104 500,00</u>	-
Sold final la sfârșitul anului fiscal/perioadei lei:	-16 180,00	-380 583,63	-435 637,49	-359 236,04	-46 250,00

* Potrivit art. 4 alin. (1) lit. d) Subiecții prevăzuți la art.3 alin.(1) declară activele financiare deținute de subiectul declarației și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare.

** Inspectorul de integritate menționează că ținând cont că în perioada controlului include câteva zile din anul fiscal 2016 (23.12.2016-31.12.2016), modificările patrimoniale în sumă de -16 180,00 lei – care constituie obligație patrimonială (în sensul noțiunii de avere statuată la art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale), au fost trecute la începutul perioadei 2017.

În această ordine de idei, pentru perioada 23.12.2016-19.02.2020, divizată pe ani fiscali, subsemnatul inspector a identificat o eventuală diferență substanțială ca urmare a unor modificări patrimoniale pentru anul 2017 în mărime de **380 580,63 lei**, pentru anul 2018 în mărime de **435 637,49 lei**, pentru anul 2019 în mărime de **359 236,04 lei**, diferență ce a fost stabilită între averea dobândită (care a inclus toate modificările patrimoniale, inclusiv cheltuielile stabilite) și

veniturile obținute (care a inclus veniturile valorificate prin extrageri de numerar și transferuri de mijloace între conturile avute în gestiune) de către Dodon Igor și membrii de familie.

Detalizând calculele prenotate, inspectorul de integritate reține următoarele:

Pentru anul 2017

Cheltuieli în mărime de 469 200,63 lei ce au generat din:

- Potrivit răspunsurilor Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova nr. 5069 din 14.07.2020, „Orange Moldova” S.A. nr. 3743 din 04.05.2022, Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim” nr. 3506 din 26.04.2022, Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Protalent” nr. 3605 din 28.04.2022, Compania Internațională de asigurări „Transelit” S.A. nr. 5381 din 23.07.2020, familia Dodon a suportat cheltuieli pentru serviciile beneficiate în valoare de 113 070,63 lei.
- Potrivit răspunsului S.R.L. „BT Travel” nr. 3920 din 12.05.2022, S.R.L. „Aron Group” nr. 3884 din 11.05.2022, S.R.L. „Explore Tur” nr. 2750 din 06.04.2022, de către familia Dodon au fost procurate bilete de avion în valoare de 253 078, 00 lei.
- Potrivit răspunsului BC „Victoriabank” S.A. nr. 4151 din 09.06.2020, dl Dodon Igor alimentează cu numerar contul bancar pentru anul 2017 cu suma de 550,00 lei;
- Potrivit răspunsului BC „Victoriabank” S.A. nr. 4151 din 09.06.2020, familia Dodon a efectuat plăți sub formă de depuneri numerar în contul creditul bancar în cadrul băncii nr. [REDACTED] cu suma de 102 502,00 lei.
- Potrivit declarației de avere și interese personale a dlui Dodon Igor din 20.01.2017, la cap. V lit. C nu este indicată informație cu privire la economiile deținute în numerar, însă, potrivit calculelor efectuate suma economiilor eventual ar depăși plafonul ce este stabilit de legiuitor, astfel, inspectorul de integritate deduce că suma nu depășea plafonul ce este obligatoriu de a fi declarat în valoare de 79 500,00 lei, și admite că suma a fost de pînă la plafon în valoare de 79 000,00 lei.

Disponibilități financiare în mărime de 195 630,71 lei au generat din:

- Potrivit răspunsului BC „Victoriabank” S.A. nr. 4151 din 09.06.2020, dna [REDACTED] a extras numerar din conturile bancare avute în gestiune în sumă de 176 700,00 lei;
- Potrivit răspunsului Aparatului Președintelui Republicii Moldova nr. 4616 din 09.06.2022, dl Dodon Igor a ridicat de la casieria Aparatului Președintelui Republicii Moldova cash în sumă de 12 513,71 lei;
- Potrivit răspunsului S.R.L. „Aron Group” nr. 3884 din 11.05.2022, familiei Dodon i-au fost returnate sumele pentru rambursarea biletelor de avion/bagaj în sumă de 6 417,00 lei.

Pentru anul 2018

Cheltuieli în mărime de 456 637,49 lei ce au generat din:

- Potrivit răspunsurilor Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova nr. 5069 din 14.07.2020, „Orange Moldova” S.A. nr. 3743 din 04.05.2022, „Grawe Carat Asigurări” S.A. nr. 5333 din 22.07.2020, familia Dodon a suportat cheltuieli pentru serviciile beneficiate în valoare de 108 944,49 lei;
- Potrivit răspunsului S.R.L. „BT Travel” nr. 3920 din 12.05.2022, S.R.L. „Aron Group” nr. 3884 din 11.05.2022, S.R.L. „Voiaj International” nr. 2186 din 22.03.2022, de către familia Dodon au fost procurate bilete de avion în valoare de 266 842, 00 lei.

- Potrivit răspunsului BC „Victoriabank” S.A. nr. 4151 din 09.06.2020, familia Dodon a efectuat plăți sub formă de depuneri numerar în contul creditul bancar în cadrul băncii nr. [REDACTED] cu suma de 80 851,00 lei.

Disponibilități financiare în mărime de 21 000 lei ce au generat din:

- Potrivit răspunsului BC „Victoriabank” S.A. nr. 4151 din 09.06.2020, dna [REDACTED] a extras numerar din conturile bancare avute în gestiune în sumă de 21 000,00 lei.

Pentru anul 2019

Cheltuieli în mărime de 536 382,15 lei ce au generat din:

- Potrivit răspunsurilor Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova nr. 5069 din 14.07.2020, „Orange Moldova” S.A. nr. 3743 din 04.05.2022, Societatea de asigurări “Acord Group” S.A. nr. 5155 din 16.07.2020, familia Dodon a suportat cheltuieli pentru serviciile beneficiate în valoare de 55 290,19 lei;
- Potrivit răspunsului S.R.L. „BT Travel” nr. 3920 din 12.05.2022, S.R.L. „Aron Group” nr. 3884 din 11.05.2022, S.R.L. „Fly One” nr. 2185 din 22.03.2022, S.C. „Alcedo Grup” S.R.L. (Explore Tour/Zbor.md) nr. 2750 din 06.04.2022, de către familia Dodon au fost procurate bilete de avion în valoare de 406 756,96 lei.
- Potrivit răspunsului BC „Victoriabank” S.A. nr. 4151 din 09.06.2020, familia Dodon a efectuat plăți sub formă de depuneri numerar în contul creditul bancar în cadrul băncii nr. [REDACTED] cu suma de 74 335,00 lei.
- Potrivit declarației de avere și interese personale a dlui Dodon Igor din 29.03.2019, la cap. V lit. C nu este indicată informație cu privire la economiile deținute în numerar, însă, potrivit calculelor efectuate suma economiilor eventual ar depăși plafonul ce este stabilit de legiuitor, astfel, inspectorul de integritate deduce că suma nu depășea plafonul ce este obligatoriu de a fi declarat în valoare de 104 625,00 lei, și admite că suma a fost de pînă la plafon în valoare de 104 500,00 lei.

Disponibilități financiare în mărime de 193 976,11 lei ce au generat din:

- Potrivit răspunsului BC „Victoriabank” S.A. nr. 4151 din 09.06.2020, dna [REDACTED] a extras numerar din conturile bancare avute în gestiune în sumă de 108 000,00 lei;
- Potrivit răspunsului BC „Moldova Agroindbank” S.A. nr. 4511 din 18.06.2020, dl Dodon Igor a extras numerar din conturile bancare avute în gestiune în sumă de 80 000,00 lei;
- Potrivit răspunsului S.R.L. „Aron Group” nr. 3884 din 11.05.2022, S.R.L. „Go Perfect Travel” nr. 3881 din 11.05.2022, familiei Dodon i-au fost returnate sumele pentru rambursarea biletelor de avion/bagaj în sumă de 5 976,11 lei.

În concluzie, fiind stabilită o diferență substanțială pentru anii fiscali: 2017 (-380 583,63), 2018 (-435 637,49 lei) și 2019 (-359 236,04 lei) în valoare totală de - **1 175 457,16 lei**, diferență ce a fost stabilită între averea dobândită (care a inclus toate modificările patrimoniale, inclusiv cheltuielile stabilite) și veniturile obținute (care a inclus veniturile valorificate prin extrageri de numerar, transferuri de mijloace între conturile avute în gestiune) de către Dodon Igor și membrii de familie.

Sumele enunțate derivă din documentele și informațiile obținute la dosarul de control și care sunt reflectate în tabelul de efectuare a calculelor generate din modificările patrimoniale ale familiei Dodon.

Subsidiar, în vederea verificării corectitudinii și plenitudinii informațiilor reflectate în declarațiile de avere și interese personale, pentru perioada de control, inspectorul de integritate atestă următoarele:

În declarația de avere și interese personale a lui Dodon Igor din 15.01.2017 în contradicție cu art. 4 alin. (1) lit. a) - l) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, de către inspector au fost constatate următoarele carențe și neconcordanțe:

➤ *Conform informației furnizate de BC „Victoriabank” S.A. cu nr. 5042 din 27.06.2022, având în vedere că, la data depunerii declarației de avere și interese personale la încetarea mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, la data 15.01.2017 în conturile deținute la BC Victoriabank SA...:*

- *nr. [redacted], mai exact au fost 268,70 lei,*
- *nr. [redacted], mai exact au fost 92 687,26 lei,*
- *nr. [redacted], mai exact au fost 57 200,57 lei,*
- *nr. [redacted], mai exact au fost 9 211,17 lei,*
- *nr. [redacted], mai exact au fost 904,47 euro (19 434,79 lei - la cursul BNM din 15.01.2017),*
- *nr. [redacted], mai exact au fost 122,78 \$ (2 477,08 lei - la cursul BNM din 15.01.2017),*

care la data depunerii declarației enunțate, la data de 15.01.2017, valoare însumată a tuturor acestora depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie (adică suma de 79 500 de lei), mai exact în contul enunțat au fost 181 279,57 lei, în acest sens, de către subiectul controlului urma să fie declarate toate conturile bancare avute în gestiune la acea dată.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 33 alin. (10) Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care inspectorul de integritate are bănuieli rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale sau există aparența de diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută, acesta îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe și punctul său de vedere. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare. În caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

Prin demersul nr. 04-16/4823 din 12.08.2022, dl Dodon Igor a fost invitat să prezinte informații și justificative privind eventuala diferență substanțială stabilită de către inspectorul de integritate între averea dobândită și veniturile realizate pentru perioada anului 2017, 2018 și 2019, dar și pentru a depune punctul de vedere (explicații în scris) asupra informațiilor nereflectate sau reflectate eronat în declarațiile menționate supra.

Extras din punctul de vedere al dlui Dodon Igor:

„Primind încuviințarea ANI de a face cunoștință cu dosarul, am examinat materialele dosarului cu scopul clarificării temeiurilor și probelor care au determinat inspectorul de integritate să concluzioneze despre existența unei diferențe substanțiale în privința veniturilor și cheltuielilor mele și a familiei, în perioada supusă controlului.

În contextul în care în perioada vizată nici eu nici familia mea nu am realizat careva procurări de proporții, tot venitul fiind îndreptat doar spre asigurarea necesităților obișnuite a familiei îmi vine greu să înțeleg ce însumează concluzia unor „modificări patrimoniale esențiale”.

Analizînd demersurile, răspunsurile la acestea precum și descifrarea cheltuielilor efectuată de către inspectorul de integritate au apărut unele neclarități în privința modalității de analiză utilizată în procesul de comparare a veniturilor și cheltuielilor și prin urmare modul de stabilire a diferenței substanțiale. Neclaritățile se referă la următoarele: dacă procesul de comparare s-a realizat în coraport cu toate veniturile, care de altfel au fost declarate conform procedurii legale. Din analiză nu se identifică calcularea economiilor casnice, care nu reprezintă obiect al declarării, precum și diurnele care, trebuie să recunoaștem, reprezintă un beneficiu material, mai ales dacă vizitele de serviciu au fost efectuate de un Președinte de țară, funcție în raport cu care se aplică uzanțe protocolare de acoperire a cheltuielilor respective. Nu am identificat o analiză comprehensivă a tuturor cheltuielilor precum și a veniturilor fapt ce poate determina însumări duble și omisiuni. Analizînd rulajele bancare a cardurilor deținute de familia mea (din informația prezentată de către instituțiile financiare către ANI) nu este clar dacă mijloacele bănești extrase de pe conturile bancare au fost luate în calcul în coraport cu cheltuielile efectuate. Bunăoară, prin răspunsul ANI expediat în decembrie 2021 am explicat că din extragerile bancare de pe cardul soției au fost restituite domnului [REDACTED] sumele achitate de acesta pentru ratele bancare a creditului contractat. Totuși referința la sumele destinate achitării creditului se regăsește în analiza cheltuielilor neacoperite, efectuată de către inspectorul ANI.

Ca răspuns la demersurile anterioare am explicat că vizitele membrilor de familie Dodon în Federația Rusă, precum și în alte țări au fost suportate de către rude apropiate, fiind anexate și declarațiile pe propria răspundere a acestor persoane. Aceste vizite personale peste hotarele țării, reprezintă invitații a rudelor apropiate (fratele meu și fratele soției) la evenimentele de familie, precum și invitații în vacanțe comune, iar aceste invitații au fost însoțite de bilete de avion. În analiza tabelară efectuată de către inspectorul de integritate se regăsesc totuși cheltuieli privind procurarea biletelor de avion spre destinațiile respective. Valoarea acestora, conform datelor din analiza inspectorului constituie: în anul 2017 – 253 102,72, anul 2018 – 266 842 lei, anul 2019 – 400 716 lei. Deci nu este clar dacă sa luat în calcul poziția și expusă în scrisorile anterioare. Aceste costuri nu mi-au diminuat patrimoniul și nu se încadrează în cheltuielile familiei mele prin urmare nu pot fi analizate în coraport cu veniturile mele. Reiterez disponibilitatea acestor persoane de a prezenta declarații în acest sens precum și dovada veniturilor care le-a permis să organizeze și să suporte aceste cheltuieli, inclusiv pentru membrii familiei mele. Remarc însă că la moment există impedimente de ordin legal întru obținerea acestor informații, impuse, atât mie cât și soției mele prin încheierea judecătorească, prin care mi ni s-a interzis să comunicăm cu [REDACTED] și [REDACTED]. Obținerea acestor informații ar putea dura ca timp din considerentul că ar urma a fi realizată prin intermediul avocaților. Cu regret, alte justificative, precum bonuri, chitanțe, facturi, nu pot fi identificate la o distanță atât de mare de timp, fapt confirmat și prin răspunsurile oferite de companiile turistice și de transport avia.

Cu referire la solicitarea de a explica de ce la depunerea declarației de avere și și interese din 15.01.2017, nu am indicat conturile bancare avut în gestiune, informez că este vorba de o emisiune dedicată de intensitatea activității la începutul mandatului de șef de stat și nicidecum de intenția de a ascunde mijloace bănești. Or, sumele pe care le indicați din conturile Victoriabank

■ și ■ nu sînt altceva decît carduri salariale, al meu și al soției, iar aceste venituri au fost declarate conform procedurii legale, iar rulașele mijloacelor bănești pot fi identificate cu ușurință. Valoarea însumată a celorlalte două carduri la care faceți referire nu depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie.

Prin urmare, analizînd materialele dosarului, datele colectate, modalitatea de analiză și concluziile formulate de inspectorul de integritate consider că pentru a putea oferi justificative complete însoțite de probe temeinice urmează să fac o analiză totală a cheltuielilor pe care le-a realizat familia mea, confrunțîndu-le cu veniturile realizate, cu informațiile despre invitațiile rudelor apropiate, acțiunile care au însoțit aceste invitații precum și suporturile din partea acestora”.

La data de 27.10.2022 în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată demersul din partea dlui ■ (avocat în interesele dlui Dodon Igor în baza mandatului nr. seria MA nr. 1876152 din 07.09.2022) prin care comunică următoarele:

„Vă comunic că pentru efectuarea unei analize comprehensive a veniturilor realizate și averea dobîndită de către Igor Dodon și membrii familiei sale în perioada 2017-2020 am încercat în numele și interesul clientului meu, prin intermediul avocaților, să solicit informațiile pertinente acestui proces de la rudele sale apropiate, adică cumnatul ■ și fratele ■

După cum ați fost informată anterior, costul integral al vizitelor membrilor familiei sale, la care vă referiți în demersuri, au fost suportate de către rude apropiate, fiind anexate și declarațiile pe propria răspundere a acestor persoane. Aceste vizite personale peste hotarele țării, au reprezentat invitații a rudelor apropiate (fratele și fratele soției) la evenimente de familie, precum și invitații în vacanțe comune, iar aceste invitații au fost însoțite de bilete de avion.

Prin urmare, identificarea explicațiilor de rigoare referitor la acoperirea financiară a acestor călătorii, costul cărora la sigur reprezintă o parte considerabilă din neclarități, este imposibilă a fi realizată fără comunicarea cu aceste rude, cu care totodată Igor Dodon are interdicția de a comunica direct sau prin intermediul telefonului conform încheierii judecătorești.

Din păcate, nici prin intermediul avocaților nu am putut obține justificative suplimentare celor prezentate anterior.

Astfel, avînd în vedere interdicțiile de comunicare și interacțiune impuse de instanța de judecată atît clientului meu cît și rudelor sale, precum și faptul că obiectul dosarului penal are conexiune cu dosarul de control inițiat în privința mea de Autoritatea Națională de Integritate, dar și de faptul că nu există o posibilitate reală de a obține justificativele solicitate, fiindu-i astfel astfel restricționat domnului Dodon dreptul de a prezenta date și informații suplimentare pe care le consideră necesare, inclusiv evaluarea proprie a valorii realare a bunurilor (art. 32, lit. d) Legea nr. 132/2016), se solicită suspendarea sau după caz prelungirea controlului pînă la schimbarea circumstanțelor descrise”.

Subsecvent, inspectorul de integritate, vis-a-vis de explicațiile și justificativele prezentate în punctul de vedere al subiectului controlului reține următoarele:

Cu privire la plenitudinea și corectitudinea informațiilor din declarația de avere și interese personale la încetarea mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova la data de 15.01.2017, inspectorul de integritate admite că carențele admise puteau avea loc în circumstanțele descrise, însă, potrivit art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în redacția de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 130/2021 pentru modificarea unor acte normative), prevede expres că subiectul declarării declară „[...]Conturile

bancare, unitățile de fond în fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale personale ale subiectului declarării, ale membrilor de familie sau ale concubinului/concubinei lui, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de el sau de membrii familiei lui, concubinul/concubina lui, precum și alte active financiare, dacă valoarea însumată a tuturor acestora depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie”.

Potrivit prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 1233 din 09.11.2016 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pentru anul 2017, salariul mediu pe economie pentru anul 2017 a constituit 5 300 lei (la data de 15.01.2017).

Conform informației prezentate de BC „Victoriabank” S.A., la data depunerii declarației de avere și interese personale la încetarea mandatului de deputat în Parlamentul Republicii Moldova de către dl Dodon Igor, în conturile bancare deținute de familia Dodon au fost mijloace, valoare însumată a tuturor acestora depășea 15 salarii medii pe economie.

Ținînd cont de prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării este responsabil de veridicitatea și deplinătatea informațiilor indicate în declarațiile depuse. Potrivit art. 34 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, se reține că cele din urmă reprezintă încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale.

Cu privire la prezentarea informațiilor și justificativelor privind eventuala diferență substanțială stabilită de către inspectorul de integritate între averea dobîndită și veniturile realizate pentru aceeași perioadă, în vederea justificării disponibilităților financiare altele decât cele stabilite ca urmare a consultării sistemului informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat și al Casei Naționale de Asigurări Sociale, cât și a documentelor și informațiilor primite de la instituțiile financiare din Republica Moldova, Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat și altor companii și societăți de drept public și privat, dl Dodon Igor a prezentat doar declarațiile pe propria răspundere a dlui [REDACTED] și a dlui [REDACTED]. Inspectorul de integritate reține că, aceste declarații pe propria răspundere a dlui [REDACTED] și a dlui [REDACTED] au un caracter declarativ-ipotetic, fără a fi alăturate de acte confirmative, probe veritabile care atestă că chetuielile au fost suportate de către dumnealor la momentul survenirii modificărilor patrimoniale enunțate în prezentul act de constatare.

Subsecvent, inspectorul de integritate apreciază critic cele relatate de subiectul controlului, din următoarele circumstanțe, deoarece potrivit materialului probatoriu la dosarul de control, rezultă că dl Dodon Igor în perioada supusă verificării, din contul bancar (salarial) deținut de subiectul controlului, s-a constatat că în mare parte nu erau efectuate tranzacții de mijloacele bănești sub formă de transfer sau extragere numerar, dar erau păstrați efectiv pe cont. De remarcă, extragerile de numerar, transfer de pe conturile bancare deținute de familia Dodon erau retrase anterior datei de depunere a declarațiilor de avere și interese personale, după cum urmează: 1) 18.01.2017 (data extragere numerar) – 20.01.2017 (data depunerii declarației de avere și interese personale la validarea mandatului de Președinte al Republicii Moldova); 2) 29.03.2018 (data transferului pentru achitare credit) – 30.03.2018 (data depunerii declarației de avere și interese personale anuală pentru anul fiscal 2017); 3) 26.03.2019 și 28.03.2019 (data extragere numerar) – 29.03.2019 (data depunerii declarației de avere și interese personale anuală pentru anul fiscal 2018).

Alegațiile invocate de dl Dodon Igor cu referire la imposibilitatea de a prezenta explicații de rigoare la acoperirea financiară a acestor călătorii și justificative suplimentare, din motiv că fiindu-i restricționată comunicarea cu dl [REDACTED] și dl [REDACTED], avînd restricții

și obligații prevăzute de Codul de procedură penală și anume interzicerea comunicării directe sau prin intermediul telefonului, trimiterilor poștale sau altor mijloace de comunicare cu persoanele implicate în cauza penală, inspectorul reține că potrivit răspunsului Procuraturii Anticorupție nr. 8613 din 02.11.2022, a informat că dna [REDACTAT], precum și dl [REDACTAT] (avocat în interesele dlui Dodon Igor), nu au careva interdicții de a obține informații relevante de la [REDACTAT] și [REDACTAT] pentru dosarul de control inițiat de Autoritatea Națională de Integritate în privința dlui Dodon Igor. Totodată, inspectorul de integritate menționează că în vederea respectării drepturilor prevăzute de art. 33 Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dlui Dodon Igor i-au fost acordat termene suplimentare de a prezenta informații și justificative, însă acestea nu au fost prezentate nici până la emiterea prezentului act de constatare.

În sensul celor enunțate, inspectorul de integritate atestă că, asupra disponibilităților financiare ce au servit drept surse la efectuarea modificărilor patrimoniale din 2017, 2018, 2019, dl Dodon Igor nu a putut prezenta justificative veritabile cu privire la proveniența, legalitatea și sursele de venit asupra mijloacelor financiare.

În concluzie, inspectorul de integritate a efectuat calculul privind stabilirea diferenței între veniturile nete obținute (*mijloace financiare din care poate fi justificată diferența substanțială*) și averea dobândită de Dodon Igor (*care a inclus toate modificările patrimoniale, inclusiv cheltuielile stabilite*), pe parcursul deținerii mandatului de Președinte al Republicii Moldova în perioada supusă verificării (23.12.2016-19.02.2020), astfel, în rezultatul examinării în ansamblu a materialelor acumulate la dosarul de control, a constatat o diferență substanțială în mărime totală de **1 175 457,16 lei** pentru anii fiscali 2017, 2018 și 2019.

Potrivit prevederilor *Hotărîrii Guvernului nr. 1233 din 09.11.2016 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pentru anul 2017*, salariul mediu pe economie pentru anul 2017 a constituit 5 600 lei.

Potrivit prevederilor *Hotărîrii Guvernului nr. 54 din 17.01.2018 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pentru anul 2018*, salariul mediu pe economie pentru anul 2018 a constituit 6 150 lei.

Potrivit prevederilor *Hotărîrii Guvernului nr. 21 din 18.01.2019 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pentru anul 2019*, salariul mediu pe economie pentru anul 2019 a constituit 6 975 lei.

Așadar, s-a constatat că diferența pentru anul 2017 în mărime de **380 580,63 lei**, pentru anul 2018 în mărime de **435 637,49 lei**, pentru anul 2019 în mărime de **359 236,04 lei**, între averea dobândită (*inclusiv toate cheltuielile ce au fost constatate*) și veniturile obținute în aceeași perioadă de către Dodon Igor este una substanțială în accepțiunea art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, deoarece depășește 20 salarii medii lunare pe economie (*anul 2017 – $20 \times 5\,600\text{ lei} = 112\,000\text{ lei}$, anul 2018 – $20 \times 6\,150 = 123\,000$, anul 2019 – $20 \times 6\,975 = 139\,500$*).

În temeiul art. 34 alin. (1) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, urmare a efectuării calculelor privind stabilirea diferenței substanțiale, rezultă o diferență substanțială în mărime de **1 175 457,16 lei pentru anii fiscali 2017, 2018 și 2019** în perioada supusă verificării 23.12.2016-19.02.2020.

În consecință, potrivit art. 34 alin. (5) și (6) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (redacția în vigoare la 29.10.2021), *În situația prevăzută la alin.(3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de*

la sediul Autorității în vederea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

Potrivit art. 23 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese.*

Totodată, luând în considerație că în cadrul controlului averii și intereselor personale au fost solicitate informații de la toate sursele de venit stabilite, cum ar fi sursele de venit indicate pe propria răspundere de către Dodon Igor în declarațiile sale de avere și interese personale și sursele de venit indicate în fișele de verificare a obligațiunilor fiscale ale SIA al Serviciului Fiscal de Stat, precum și faptul că subiectul controlului nu a putut prezenta justificative (acte confirmative de proveniență) privind disponibilitățile financiare ce sunt constatate ca diferență între veniturile sale în raport cu cheltuielile sale pentru aceeași perioadă, inspectorul de integritate conchide că deținerea averii stabilite în cadrul controlului ca diferență substanțială are caracter nejustificat.

În această ordine de idei, întru elucidarea completă și comprehensivă a tuturor circumstanțelor de fapt stabilite, informația acumulată de către inspectorul de integritate, urmează a fi remisă în adresa Procuraturii Anticorupție în vederea examinării faptelor care cad sub incidența art. 330² alin. (2) din Codul penal al Republicii Moldova.

Circumstanțele stabilite în prezentul act, au fost obținute/demonstrate având în vedere competența funcțională a Autorității Naționale de Integritate, fapt ce nu implică că pot fi stabilite deținerea de bunuri de către subiectul controlului și membrii de familie, prin intermediul persoanelor terțe despre care Autoritatea nu a cunoscut, având în vedere spectrul limitat de competență și atribuții privind investigarea completă. Suplimentar, Autoritatea nu are atribuțiile organului de urmărire penală. Acest considerent se încadrează conform aprecierilor Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 29 din 21.09.2021.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 34, 35 și art. 36 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și art. 23 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Dodon Igor, ex-Președinte al Republicii Moldova în circumstanțele descrise în prezentul act de constatare.
2. Se constată existența unei diferențe substanțiale și deținerea averii cu caracter nejustificat în sumă de **1 175 457,16 lei pentru anii fiscali 2017, 2018, 2019** între averea dobândită și veniturile obținute în perioada 23.12.2016-19.02.2020 de către dl Dodon Igor, ex-Președinte al Republicii Moldova și membrii de familie.

3. Se transmite instanței de judecată competentă actul de constatare, în vederea aplicării măsurilor de asigurare necesare și dispunerii încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a confiscării acesteia.
4. Se decade dl Dodon Igor din dreptul de a exercita funcții publice și funcții de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani, de la data rămînerii definitive a actului de constatare ori din data rămînerii definitive și irevocabile a hotărîrii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate.
5. Se înscrie dl Dodon Igor în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa funcții publice sau de demnitate publică de la data rămînerii definitive a actului de constatare ori din data rămînerii definitive și irevocabile a hotărîrii judecătorești prin care se confirmă existența averii nejustificate.
6. Se transmite actul de constatare spre publicare pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate.
7. Se aduce la cunoștința dlui Dodon Igor prezentul act de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4).

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Cristina CIUBOTARU